N° 103. **1861.**

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag **27 Augustus.**

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant. Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

K. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL.

Editie van maandag avond 8 ure.

Aankondigingen

VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

KENNISGEVING.

OPENING DER JAGT OP KLEIN WILD.

De commissaris des konings in de provincie Zeeland maakt bekend dat, in gevolge het besluit van heeren gedeputeerde staten, de jagt op klein wild in deze provincie geopend wordt op woensdag den 4 september aanstaande; voorts dat het uitoefenen der korte jagt dagelijks, met uitzondering van den zondag, en der lange jagt op den maandag, woensdag en zaturdag van iedere week, als ook op de vier dagen voorafgaande aan de sluiting der jagt zal geoorloofd wezen.

Deze kennisgeving zal in het Provinciaal blad geplaatst en zullen afdrukken in plano aan de gemeentebesturen ter aanplakking gezonden worden.

Middelburg, den 24 augustus 1861.

De commissaris des konings voornoemd,
R. W. v. LIJNDEN.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 26 augustus.

Jl. woensdag is alhier uit de Noordzee aangekomen schipper Lieven van Belsen, varende van Arnemuiden en den 11 junij van daar vertrokken. In betrekkelijk korten tijd had dit vaartuig een zeer goede vangst, zoo dat het medebragt 130 ton zoute visch en 30 ton kibbelen traan enz.

Bij een dezer dagen door den koning genomen besluit, is den kapitein der maréchaussée Peeters gratie verleend van de hem door het hoog militair geregtshof onlangs opgelegde straf van veertien dagen provoost-arrest. De sententie blijft overigens in haar geheel.

Een door de Nederlandsche staatscourant van gisteren medegedeeld regeringstelegram, gedagteekend Buitenzorg 14 julij, luidt: „Geen bijzonder nieuws."

Het telegram van de Bataviasche handelsvereeniging is van den volgenden inhoud:

Batavia 14 julij. Op Java is het volkomen rustig. Het voor het saizoen ongustige weder houdt nog altijd aan. Nadere berigten uit Banjermassing ontbreken.

Uit Vlissingen meldt men ons dat zaturdag avond omstreeks 7 ure het zoontje van schipper Leunis, die met zijn vaartuig in de Nieuwe haven lag nabij het bureau van policie, van boord in het water viel zonder dat zich iemand aan dek bevond om hem te redden. De heer J. Schuit, het gevaar ziende, sprong van den vrij hoogen kant op een der luiken van de overdekte schouw, hetwelk door den sprong werd verbrijzeld, zoo dat hij in het ruim viel en zich belangrijk aan de borst bezeerde. Inmiddels was het den knaap gelukt zich aan het roer vast te klemmen, alwaar hem door anderen hulp verleend werd.

Uit Zierikzee schrijft men ons 24 dezer:

Dingsdag middag ten 2 ure is te Serooskerke (eiland Schouwen) op den zolder van het huis, bewoond door den timmerman v. H., waar zich zeer vele brandbare stoffen bevonden, een begin van brand ontdekt, dat echter door spoedig aangebragte hulp gebluscht is. Den volgenden dag heeft de justitie zich naar de plaats van den brand begeven en zijn, ten gevolge van bezwarende vermoedens, gemelde v. H. en zijne huisvrouw op last van den regter-commissaris aangehouden en voorloopig in bewaring gesteld. Gisteren is het bevel van gevangenhouding door de arrondissements-regtbank bekrachtigd.

Van rijkswege wordt een gedeelte der stads-waag te Brouwershaven ingerigt tot een kantoor van den rijkstelegraaf, zoo dat men mag aannemen dat eerlang de dienst langs de reeds gemelde lijn tusschen Zierikzee en Brouwershaven geopend zal worden.

Uit Soestdijk berigt men aan de Utrechtsche courant dat het familiefeest aldaar zeer luisterrijk is geweest. Namens den keizer van Rusland was de russische gezant, generaal Mansuroff, H. M. de koningin-moeder komen gelukwenschen met deze gebeurtenis. HH. MM. de koning en koningin waren per spoorweg van het Loo gekomen, en zijn na het diner naar dat lustslot terug gereden; Z. K. H. prins Hendrik, die tegen 1 ure te Soestdijk aankwam, verblijft daar nog met de prinses en den hertog en de hertogin van Saksen Weimar. Gedurende het diner heeft de utrechtsche schuttermuziek, onder leiding van den heer Coenen, eenige stukken uitgevoerd, o. a. ook een voor den feestdag gecomponeerde Anna-Paulowna-marsch, waarmede H. M. de koningin-moeder den componist persoonlijk hare ingenomenheid betuigde, even als bij herhaling hare tevredenheid over al de door het korps uitgevoerde stukken.

Er bestaat plan, de stad Rotterdam, door middel van buizen, van versch water te voorzien. Indien eene particuliere maatschappij zich aanmeldt om dit plan te verwezenlijken, dan zal de gemeente vermoedelijk krachtige medewerking verleenen.

Te Groningen zijn de personen, die behoord hebben tot de groninger en franeker studenten-kompagnie van de jaren 1830 en 1831, even als onlangs die van de leidsche en utrechtsche jagers, woensdag te zamen gekomen om hun vierde herinneringsfeest te vieren. Er waren 45 leden tegenwoordig. De heer A. Rutgers van der Loef, predikant te Leiden, oud-sergeant der compagnie, heeft de zamenkomst met eene welsprekende toespraak geopend. Des avonds heeft eene commissie van het studenten-korps de feestvierenden plegtig begroet. Donderdag is in de societeit Harmonie ter eere van de voormalige krijgslieden een matinée musicale gegeven, en des middags hebben zij zich aan een feestmaal vereenigd. Ook heden zouden te hunner eer openbare vreugde-bedrijven plaats hebben.

De Stoompost zegt van goederhand uitgenoodigd te zijn het berigt tegen te spreken dat bij de dienst van den rijkstelegraaf voortaan geen leerlingen meer zouden worden aangesteld, maar gelegenheid zou worden gegeven tot plaatsing als surnumerair.

Door de benoeming van den heer mr. P. P. van Bosse tot lid der commissie voor de staatsspoorwegen, houdt die heer, in gevolge art. 91 van de grondwet, op lid van tweede kamer der staten generaal te zijn. Dien ten gevolge zal eerlang in het kiesdistrict Zutphen eene nieuwe keuze voor de tweede kamer moeten plaats hebben.

In den gemeenteraad van Amsterdam van jl. vrijdag is verslag uitgebragt omtrent de zending van de commissie, belast met het bij de regering kenbaar maken van den wensch des raads, ter inpoldering van het Y; de ministers van binnenlandsche zaken en financien hadden zich gunstig over het onderwerp uitgelaten. Z. M. kon, wegens het op handen zijnde vertrek naar het Loo, de raads-commissie niet ontvangen. Het adres tot opheffing der kermis van dr. Fabius is in handen van burgemeester en wethouders gegeven, om den raad te dienen van preadvies.

Wij vernemen, dat tegen M. P. W., kargadoor te Rotterdam, die zich opgeworpen had tot hoofdbestuurder van eene landbouw-kolonie te San Salvador in Midden-Amerika, door de arrondissements regtbank te Amsterdam regtsingang is verleend ter zake van opligting en bedrog. Hij is donderdag te Haarlem gearresteerd. Hij was sinds eenige dagen voortvlugtig, middelerwijl te Amsterdam in het Westerdok 112 mannen, vrouwen en kinderen te zamen ingescheept op het fregat dat hen naar San Salvador vervoeren moest, broodeloos waren achtergelaten. *(De tijd.)*

Z. K. H. prins Frederik wordt morgen van Berlijn in de residentie terug verwacht.

Uit Bergen op Zoom wordt van 22 dezer gemeld: In deze omstreken is men druk bezig met het rooijen van aardappelen; de kwaliteit is vrij goed en de opbrengst overtreft de verwachting, daar er in den beginne veel vrees voor de ziekte bestond, die zich echter maar tot eenige laag gelegen akkers heeft bepaald, en lang niet in dien graad als vroegere jaren; doch iets dat wij thans betreuren is, dat niet alleen voor Zeeland, maar zelfs voor Zuid-Holland dit product wordt opgekocht tegen den hoogen prijs van f 4 per mud.

Tot gerustStelling van velen, die over de productie der aardappelen bezorgd zijn, wordt aan de Provinciale overijsselsche courant medegedeeld, dat de aanvoer er van op de markt aldaar ll. vrijdag zoo groot was, dat de landbouwers eene aanzienlijke partij tot den volgenden marktdag hebben moeten opzetten. De prijzen waren f 3, f 3,50 a f 4. Op de namarkt werden ze van de hand gedaan voor f 2,50.

Uit de meeste plaatsen van ons land zijn echter de berigten omtrent de aardappelen vrij ongunstig.

In het vierde internationaal statistiek congres, in julij des vorigen jaars te Londen gehouden, was tot het twee jaren later houden van dat congres te Berlijn besloten. Maar dewijl nu in den zomer van 1862 de wereldtentoonstelling te Londen gehouden wordt, die ook talrijk door personen zal worden bezocht die in de statistiek en staathuishoudkunde belang stellen, is het thans door briefwisseling tusschen de verschillende bureaux en de voornaamste belanghebbenden zoo goed als uitgemaakt de vergadering van het congres te Berlijn tot in 1863 uit te stellen.

De ook alhier bekende dwerg, generaal Tom Thumb, is dezer dagen gestorven. Twintig jaar geleden was hij een held van den dag, en werd door vorstelijke personen en de voornaamsten van ieder land, waar hij zich vertoonde, bezocht.

Er was een tijd in zijn leven dat hij zeer rijk was. Zijne kleine figuur had hem in staat gesteld een aanzienlijk vermogen bijeen te garen. Dit vermogen ging echter te loor. Hoe is wel te denken! De laatste jaren zijns levens bragt hij in armoede door. Eindelijk was hij zoo diep gezonken, dat hij zich aan een rondreizende kermistroep verhuurde, waar hij in gezelschap van eenige koorddansers, zich voor weinige centen zien liet. Hij stierf in een der mindere gasthuizen in eene achterbuurt van Parijs. Een paar jaar geleden, toen hij reeds in ellende was, leverde Thom Thumb aan Charles Dickens de type voor den held zijner bekende novelle: Hoe de dwerg rijk werd. *(Nieuwe rott. cour.)*

Het engelsch blad Bell's weekly messenger van 12 dezer, een blad grootendeels aan den landbouw enz. gewijd, bevat het verslag van eenige engelschen omtrent hun bezoek op de badhoeve van den heer mr. J. P. Amersfoordt, in den Haarlemmermeer. Zij betuigen dat dit bezoek hun veel genoegen verschafte, en niet minder leering, ofschoon het natte winderige weder dien dag hen veel belemmerd had. Zij geven hunne landgenooten een kort overzigt van hetgeen zij daar gezien en genoten hebben, waaruit blijkt dat zij alles met een zaakkundig oog beschouwden. Bijzonder roemen zij de welwillende ontvangst door den eigenaar en de zijnen.

Benoemingen en besluiten.

SPOORWEGEN. Benoemd tot lid en voorzitter van den raad van toezigt op de spoorwegdiensten en lid van de commissie voor de staatsspoorwegen J. P. de Bordes, kapitein van het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs, thans secretaris dier commissie. Benoemd tot lid van laatstgenoemde commissie de heer mr. P. P. van Bosse, lid van de tweede kamer der staten generaal.

CONSULATEN. Op verzoek eervol ontslag verleend aan den heer F. Leciague, als consul der Nederlanden te Bahia, en in zijne plaats benoemd de heer R. Depperman. Erkend als consul-generaal van Brazilie in de Nederlanden de heer A. A. M. de Audrade Carvalho, te Rotterdam.

MARINE. Opgedragen de betrekking van kommandant der zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine aldaar aan den schout bij nacht J. May, thans non actief, ter vervanging van den schout bij nacht G. Vogelpoot.

Op verzoek met 30 september eervol ontheven van de betrekking van ekwipagemeester der marine te Willemsoord, onder dankbetuiging, de gepensioneerde kapitein ter zee A. C. van Braam Houckgeest, en hem pensioen toegekend ad f 1800 — en die betrekking opgedragen aan den gepensioneerden kapitein ter zee W. H. Dittlof Tjassens.

Kerk- en schoolnieuws.

Door het provinciaal kerkbestuur van Zeeland zijn, na afgelegd examen, tot de evangelie-bediening toegelaten, de heeren C. P. van Diest en H. A. Gillot.

— De heer H. van den Oever, beroepen leeraar bij de gereformeerde gemeente Onder het kruis te Emden, koningrijk Hanover, nam gisteren namiddag onder een talrijk gehoor plegtig afscheid van bovengemelde gemeente alhier, tot grondslag zijner rede kiezende Handelingen XX vers 26 en 27. Na het uitspreken van den zegen werd hem toegezongen het laatste vers uit den 134en psalm.

Necrologie.

Ll. vrijdag overleed alhier op bijna 72jarigen leeftijd de heer Joannes ab Utrecht Dresselhuis. Van een man die zoo veelzijdige verdiensten had, mogen wij den loopbaan wel met eenige uitvoerigheid bespreken.

Hij was de zoon van Harm Dresselhuis en van Catharina ab Utrecht en werd geboren te Kampen, in Overijssel, op den 30 september 1789. Na daar ter stede de scholen te hebben doorloopen, werd hij in 1806 bevorderd tot de akademische lessen, doch kon ten gevolge der tijdsomstandigheden daar slechts blijven tot julij 1810; hij studeerde onder van Heusde,

Rossijn, Rau, Huisman, van Oordt en vooral Heringa. Den 9 september 1810 waagde hij zich aan een examen voor de classis van Walcheren te Middelburg en werd onder de proponenten opgenomen. Kort daarna werd hij te Hoofdplaat beroepen, en na nog een peremptoir examen te hebben ondergaan voor de consistoriale vergadering van IJzendijke en van keizer Napoleon dispensatie van 25 jarigen ouderdom verkregen te hebben, op 26 mei 1811 aldaar bevestigd. Van deze standplaats vertrok hij in 1819 naar Wolphaartsdijk, waar hij als predikant en sedert 1835 tevens als schoolopziener werkzaam was tot 25 maart 1857, toen hij door eene beroerte werd getroffen, hetgeen hem in junij daarop zijn ontslag deed verzoeken uit laatstgenoemde betrekking en ook noopte zijn emeritaat te vragen, dat hem met januarij 1858 werd verleend. Sedert het jaar 1857 was hij voor de maatschappij verloren en had tot den dag van zijn overlijden een treurig leven.

De heer Dresselhuis vervulde vroeger onderscheidene kerkelijke betrekkingen, was praeses van het klassikaal bestuur van julij 1839 tot 1851; in 1848 en 1849 werd hij ter algemeene synode gezonden, en deze benoemde hem tot lid der algemeene synodale commissie. Met uitzondering van deze betrekking, die hij tot 1852 bleef bekleeden en van die van predikant, had hij zich reeds het vorige jaar van alle kerkelijke betrekkingen ontdaan. Bij de vele werkzaamheden aan het kerkelijk bestuur verbonden, was hij tevens een voorstander en bevorderaar van vele filantropische inrigtingen, en ten bewijze dat hij daarbij dikwijls meer was dan bloot titularis, zij het genoeg te vermelden dat hij in 1830 door het hoofdbestuur van de Maatschappij van weldadigheid vereerd werd met een diploma van honorair lidmaatschap.

Letterkundige of wetenschappelijke onderscheidingen gewerden den heer Dresselhuis in ruime mate. In 1819 werd hij benoemd tot lid van het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen, in 1830 tot lid der Maatschappij van nederlandsche letterkunde te Leiden, in 1835 tot lid van het Provinciaal utrechtsch genootschap, in 1838 tot corresponderend lid van het Saxisch Thurings Verein (voor oudheden te Halle), in 1843 tot lid van het Noord-Brabandsch genootschap van wetenschappen, in 1844 tot membre titulaire de la Société française de statistique universelle, den 25 november 1847 tot membre titulaire de l'Institut d'Afrique. Hij was ook lid van het Historisch genootschap te Utrecht, en den 2 mei 1848 zond het Haagsch genootschap tot verdediging van de christelijke godsdienst hem het diploma van corresponderend lid.

Onderscheidingen van anderen aard vielen hem mede ten deel. Den 31 januarij 1852 werd hij door den rector en senaat der akademie te Groningen, op voorstel der theologische faculteit, honoris causa gepromoveerd tot theologiæ doctor. Koning Willem II benoemde hem in 1846 tot ridder van de orde van den Nederlandschen leeuw.

Van de talrijke geschriften die men aan Dresselhuis' hand verschuldigd is, zou eene opsomming hier onmogelijk zijn. Hij bepaalde zijne werkzaamheden niet tot het kerkelijk gebied, maar deed zich veelal kennen als een onvermoeid geschiedvorscher en voortreffelijk oudheidkundige. Het eerst trad hij als schrijver op in 1815 met eene verhandeling over het evangelie van Lucas, geplaatst in de Boekzaal der geleerde wereld, en van dien tijd af verleende hij zijne medewerking aan onderscheidene week- en maandschriften, waaraan hij langen tijd een getrouw mede-arbeider bleef. In den Vriend des vaderlands en de Letteroefeningen vindt men een aantal boekbeoordeelingen van zijne hand. De Zeeuwsche volksalmanakken, de jaarboekjes Nehalennia en Zeeland heeft hij met vele bijdragen verrijkt, maar twee zijner werken verdienen hier opzettelijke vermelding: „De provincie Zeeland in hare aloude gesteldheid en geregelde vorming beschouwd" en „De godsdienstleer der aloude Zeelanders, uit oude gedenkstukken, volksoverleveringen en berigten opgemaakt." Het eerste werd uitgegeven door het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen in 1836; aan het andere werd in 1842 door de zelfde instelling, als antwoord op eene prijsvraag, de gouden medalje toegekend.

Een leven, zoo werkzaam, vordert eerbied van tijdgenoot en nakomelingschap.

Marine en leger.

Uit Nieuwediep wordt van 22 dezer aan de Nieuwe rotterdamsche courant geschreven:

Bij eene proef, gisteren op het strand te Texel genomen met een der stukken geschut uit de luiksche fabriek, waarmede voor een paar jaren zulk eene noodlottige gebeurtenis plaats greep, en welk stuk men met zware ijzeren banden had voorzien, — is het niettemin van een gesprongen, zoo dat die stukken als hoogst gevaarlijk zullen afgekeurd worden.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Den 23 dezer is te Vlissingen ter verkoop aangeboden: Een huis en erve, genaamd De bremer ton, staande en gelegen aldaar op het Dok, wijk L no. 97. Opgehouden; het hoogste bod was f 4800.

— Donderdag werd het vijfjarig onderhoud der binnensluizen, bruggen, heulen, duikers en gebouwen van den polder Schouwen in het openbaar te Zierikzee besteed en aangenomen door den heer Js. Lammers, voor f 4000 per jaar.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

Augustus 1861.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	Aanmerkingen.
18	Z. t. O.	6	765.8	20.7	0.63	11.21	0.0	—	ligt bewolkt.
19	W. t. Z.	8	761.9	19.2	0.76	12.46	0.0	—	ligt bewolkt.
20	W. t. Z.	9	764.3	17.5	0.70	10.50	0.0	—	ligt bewolkt.
21	W. t. Z.	5	767.7	17.8	0.67	10.17	0.2	—	ligt bewolkt,
22	West.	3	769.6	18.6	0.64	10.02	0.0	—	ligt bewolkt.
23	W. t. Z.	10	764.3	17.4	0.95	14.12	0.2	—	dik regen.
24	W. t. N.	12	763.8	16.6	0.67	9.52	2.0	—	bewolkt.

Thermometerstand.

23 aug. 's av. 11 u. 63 gr.
24 „ 's morg. 7 u. 60 „ 's midd. 1 u. 65 „ 's av. 11 u. 60 gr.
25 „ 's morg. 7 u. 59 „ 's midd. 1 u. 64 „ 's av. 11 u. 59 „
26 „ 's morg. 7 u. 60 „ 's midd. 1 u. 66 gr.

B R I E V E N

OVER HET

KUNSTCONGRES TE ANTWERPEN.

III.

Antwerpen, 20 augustus 1861.

Het leverde gisteren avond, uit de Harmonie terugkeerende, een aardig gezigt op, de kinderkens van Antwerpen een rondedans te zien maken om een, twee of drie kaarsjes tusschen de steenen gestoken. Bij gelegenheid van de kermis is dit van de heidensche joelfeesten afkomstige en door de middeneeuwen heen tot ons overgegaan gebruik in deze stad nog in zwang, en nu werd mij opgelost waarom des morgens de fatsoenlijkste kinderen ons aanspraken tot het geven van „een ortje om te vieren." Geen straat waar dit niet plaats greep, en ik moet bekennen dat ik mij met velen onzer in dit onschuldige vermaak der kleinen verlustigde. Maar wij hebben ons met de groote kinderen bezig te houden, door wie ons gisteren op nieuw zulk een rijk genot verschaft werd, — al moet ik bekennen dat het in deze dagen wenschelijk zou zijn zich te kunnen verdriedubbelen om alles behoorlijk te aanschouwen en in zich op te nemen. Verbeeld u, dat wij reeds gisteren ochtend ten 9 ure in de St. Georgekerk tegenwoordig waren, om de inwijding der muurschilderingen bij te wonen, die dit gebouw aan het talent der heeren Guffens en Schwertz 1) dankt. Het zou mij te lang ophouden om er u eene beschrijving van te geven — genoeg zij het, te zeggen dat ieder die Antwerpen gaat bezoeken, niet mag verzuimen, onder de merkwaardigheden der stad deze kunstgewrochten van den tegenwoordigen tijd te gaan bezigtigen, waaraan de deken Beeckman te regt alle lof heeft toegezwaaid in de bij deze gelegenheid gehouden toespraak.

Gij zult reeds hebben opgemerkt dat het hier in deze dagen aan geen toespraken ontbreekt; overal worden ze gehouden, en zoo ook ter gelegenheid van het bezoek aan het museum dat een uur later door ons werd gebragt, en waar eene plegtige openbare zitting van de akademie gehouden werd. De directeur der akademie, de Keyser, hield daar eene treffende redevoering, waarin hij het denkbeeld ontwikkelde en geconstateerd heeft dat het akademisch ligchaam een grooten prijs stelt op het vasthouden aan de oude overleveringen der vlaamsche school. Daarna wijdde hij eenige woorden aan de nagedachtenis van De la Roche en Brouwer, terwijl hij tevens een korte lofrede hield op wijlen den bouwkundige Suys en den heer Mathieu, directeur der leuvensche akademie, beide dit jaar aan de kunst en het vaderland ontvallen. Vervolgens sprak hij over de noodzakelijke uitbreidingen, die het nieuwe museum behoeft en die men het niet zal kunnen weigeren; ten slotte heeft hij gewezen op den arbeid dien de kunstenaar zich moet opleggen wil hij zijn doel bereiken, en wel door zich de oude meesters tot modellen te kiezen, wier tallooze en belangrijke werken van hun diepe studie en onvermoeiden arbeid getuigen. De spreker wees vervolgens op eenige blijken van verval die zich op het gebied der kunst voordoen, en drong aan op het vasthouden aan krachtige en ernstige studie.

Toen het rapport gelezen werd, over den toestand der akademie, was ik zoo vrij mij uit de zaal te verwijderen, niet zonder de eeuwige meesterstukken der kunst een enkelen blik te hebben toegewijd, om mij daarna te begeven naar Onze Lieve Vrouwekerk, de kathedraal der stad, waar, ter gelegenheid der opening van het congres, een plegtige dienst zou worden gehouden, volgens oud gebruik en overeenkomstig de zeden der vlamingen. De heer Ram, professor aan de universiteit van Leuven, ontving de congres-leden aan den ingang van het trotsche gebouw, en wij begaven ons, met den burgemeester en den minister van binnenlandsche zaken aan het hoofd, tot in het prachtig koor. Na afloop der dienst, waarvan vooral het schoone gezang ons in vervoering bragt, werden wij op de zelfde wijze uitgeleide gedaan, om ons te spoeden naar de Cité, in wier allergelukkigst ingerigte zaal het congres zou worden gehouden. Het leverde een indrukwekkend gezigt op, zoo vele mannen uitmuntende in verschillende vakken van kunst en in geleerdheid, daar te zien vereenigd om te beraadslagen over zoo vele belangrijke en in deze dagen zoo over en weêr bestreden punten van materieel en zedelijk belang.

De opening had ter bestemder ure — klokslag van eenen — plaats. De heer Loos, burgemeester, bijgestaan door de heeren Rogier en Romberg, opende het congres met eene redevoering, waarin hij zijn dank uitbragt aan de afgevaardigden der verschillende regeringen, aan de heeren Rogier en Romberg, die het eere-voorzitterschap en onder-voorzitterschap wel hadden willen aanvaarden. Na lezing van een brief des hertogs van Brabant, waarin hij zijn leedwezen uitdrukt, dat zijne gezondheid hem nog niet toeliet het congres bij te wonen, en zijn wensch tevens dat het verheven werk, waartoe uit al de oorden van Europa de kunstenaars zijn aangesneld, gelukkig moge slagen, verzocht de burgemeester dat hij aan het „bureel" vervangen moge worden door een ander, bekwamer voorzitter dan hij; doch de baron Taylor verzocht daarop dat de vergadering met hem instemme en de voorzittershamer in zulke waardige handen blijven moge. Het bureau blijft dus zamengesteld zoo als het was, met bijvoeging van den heer Eugène Dumoulin, den hoofd-redacteur van Le précurseur, als secretaris.

Tot ondervoorzitters werden vervolgens benoemd: voor Holland, de heeren van Lennep en Mazel; voor Italie Benzoni; voor Oostenrijk Maurits von Stubenrauch; voor Hanover Frederik Brehmer; voor Frankrijk baron Taylor, Robert Fleury en Nisard; voor Engeland Donaldson; voor Beijeren Moritz von Schwindt; voor Zwitserland Visscher; voor Pruissen Muller; voor Denemarken Klaas Groth; voor Belgie Vervoort, mgr. de Ram, de Kerkhove de Limon. Vervolgens wordt voor iedere natie een secretaris gekozen, en als zoodanig voor ons land de heer van Westhreene.

De heer Dumoulin bragt hierop verslag uit van de ingekomen stukken en geschenken aan het congres, waarna de heer Hugelman van Parijs het woord vraagt tot wijziging van het opgegeven programma; dewijl het hem voorkomt dat het gewenschter is eerst over de wijsgeerige vraagpunten te beraadslagen en daarna de stoffelijke kwestien te behandelen. Dit voorstel door den voorzitter bestreden zijnde, wordt het daarentegen op krachtige wijze ondersteund door den heer Madier-Montjou, mede een afgevaardigde uit de wereldstad.

Hij gaf als zijne meening te verstaan, dat de philosophische kwestie den meesten tijd zou vereischen om te worden opgelost, en gewoonlijk komt zij aan het einde en wordt dan afgedaan als er geen tijd meer overig is om haar te bespreken. Krachtig riep hij uit: Het denkbeeld voorop! of zal men moeten hooren dat hier uit eigenbelang „ de koopmans-kwestie" om zoo te zeggen de eerste plaats verdient. Dat was in zijne oogen onmogelijk. Na hem trad onze landgenoot Alberdingk Thym op en betoogde in goed fransch dat men niet voor of in de sectien moet beraadslagen, maar onmiddellijk de debatten openen. Hij werd opgevolgd door de heeren Kuhn uit Berlijn en Romberg uit Brussel, ten gevolge waarvan de heer Hugelman zijn voorstel intrekt en de congresleden zich in sectien verdeelen om over de volgende punten te beraadslagen.

Eerste sectie.

I. Heeft de kunstenaer, maker van eenig kunstgewrocht, alleen het regt daervan de nabootsing toe te staen, 't zy zulks door eene bewerking gelyk aen de zyne, 't zy het door eene verschillende bewerking geschiede?

II. Welke middelen zyn er aen te wenden, om den kunstenaer tegen het bedriegelyke namaken van zyne gewrochten te beschermen?

III. Welke maetregelen dienden er genomen te worden tegen het plaetsen van een valsch naemteeken op een kunstgewrocht?

IV. Moeten de wetten, bestemd om de schending des kunsteigendoms te beteugelen, toepasselyk zyn op hetgene de nyverheid aen de kunst zou kunnen ontleenen?

V. Door welke middelen zou men tusschen de staetsbesturen eene overeenkomst kunnen tot stand brengen, strekkende om de bescherming des kunsteigendoms algemeen te maken?

Tweede sectie.

I. Staet de uitdrukking der monumentele kunst op de hoogte der andere uitingen van den geest onzes tyds?

II. Is de vereeniging van bouw-, beeldhouw- en schilderkunst niet onontbeerlyk in de monumentele kunst; welke hervormingen zou men in het onderwys der schoone kunsten dienen in te voeren, ten einde die vereeniging tot stand te brengen?

III. Is het niet in de vereeniging van bouw-, schilder- en beeldhouwkunst, dat de monumentele kunst de bestanddeelen zou vinden van eenen nieuwen styl, welke het kenmerk onzes tyds zou dragen?

Derde sectie.

I. Welk verband bestaet er tusschen wysbegeerte en kunst?

II. Oefent de kunst niet eenen zekeren invloed uit op de verstandelyke en zedelyke ontwikkeling der volken?

III. Welken invloed kan men aen den modernen geest op de hedendaegsche kunst toekennen? Bezit onze tyd geen nieuw grondbeginsel, dat aen de beeldende kunsten eene nieuwe uitdrukking en rigting zou kunnen geven?

IV. Zoo de kunst, wanneer zy de gedachte onzes tyds uitdrukt, daervan het symbool voor aller oogen moet aenbieden, door welk slach van gewrochten kan zy dan het best dit doel bereiken?

Vergun mij een oogenblik de opmerking te ondersteunen van hen, die het denkbeeld van het congres groot en loffelijk genoemd hebben; daar waar het de vragen aan de beraadslaging der eerste sectie onderworpen geldt. Deze toch kunnen worden opgelost en zonder verwijl; de tweede laten zich niet in een paar dagen bepraten, noch veel minder afhandelen; wie dat zou gissen, zou zeker buiten den waard hebben gerekend; het zou eene dwaasheid zijn te willen dat een zaak van zoo veel omvang een vruchtbaar resultaat zou opleveren. Wij willen den uitslag niet vooruit loopen — maar wij gelooven toch dat men hier het onmogelijke wil, en wij blijven onze overtuiging getrouw.

In de derde sectie ging het dan ook reeds terstond jammerlijk verward toe. Het was een volslagen gelukte spraakverwarring, zoo als reeds vooraf was voorspeld en tot welke voorspelling de hersens van een kind genoegzaam waren. De een stelde dit voor, dat door den ander niet begrepen werd, gene wat deze alleen in zijne taal wilde uitgesproken hebben; hier beweerde een duitscher — want men kwam ten slotte op de vraag, dat men het gesprokene in de verschillende talen zou overzetten voor elkander — dat men zoo maar niet in een oogenblik de taal der wijsbegeerte verstond, die reeds zoo zeer in Duitschland verschilde, dat het noorden vaak het zuiden niet begreep; daar wilde dan toch de franschman weêr dat men alleen in zijne taal zou discussiëren als de universeele, waardoor menig vlaming zich niet weinig gebruskeerd achtte . . . ginder weder, doch zoo als ik zeide, het was hier wel het bijbelsche: „en de

1) Wij herinneren onze dezers aan het levensberigt van deze beide kunstenaren en de beschrijving van een aantal hunner werken, voorkomende in ons nommer van 2 april jl. Wij waren dat verschuldigd aan de hand van een onzer correspondenten te Amsterdam, bij gelegenheid dat daar eene tentoonstelling der cartons van deze meesters geopend was.

RED.

Heer verwarde hunne tongen" — tot dat men eindelijk om den knoop door te hakken besloot door middel van vertalingen om den wille des lieven vredes te doen wat men doen kon, hoe die overzettingen dan ook zouden mogen uitvallen. Men was ten minste op weg om iets uit te rigten, toen het vier uren geslagen was en de sectie uit elkander stoof, daar ook „de schaftklok in de magen harer leden met groote kracht werd geluid" zoo als een onzer oude poëten zich uitdrukt. Het bleek er wederom uit dat ook de wijsbegeerte slechts dan goed zich kan doen hooren wanneer de maag niet om versterking der hersens zucht. Voor mij, ik was dankbaar toen een goed diner bij mijn in vriendelijkheden onuitputtelijken gastheer mij tegen blonk, dat positiever was, gelijk Snieders zulks zou uitdrukken, dan zekere denkbeelden over kunst.

Ten 8 ure wachtte ons een ongekend genot. De groote schouwburg had zijne deuren ontsloten — en ten derden male werden wij in Antwerpen herinnerd aan de arabische nachtvertellingen. Ook hier was het tooneel in eene overgroote zaal in den stijl van Louis XV herschapen en prachtig à giorno verlicht — een zaal die met het parterre een geheel opleverde waarbij elke beschrijving zou te kort schieten. Men moet in Antwerpen zijn om een begrip te krijgen van wat decoreren is. Ik zou alle mannen in dat vak hier ter schole willen zenden — en toch, waar zijn ten onzent de gebouwen die zoo inwendig uitmunten door uitgestrektheid en degelijkheid, door inrigting, tevens om zoo vele honderdtallen van menschen op te nemen als men hier aantreft. Laat Amsterdam hare afgevaardigden zenden naar hier om zich te schamen over haar houten loods; laat Arnhem, dat zoo met den tijd vooruit gaat, zich door deskundigen laten voorlichten, die hier geleerd hebben wat een tempel aan de kunsten gewijd vereischt — zij zal niet als veelal ten onzent een onbruikbaar en onbehagelijk gebouw leveren, dat den goeden smaak beleedigt en inwendig te kort komt, ook waar het er eens toe zal komen den vreemden een feest te bereiden, gelijk binnen de muren der Scheldestad. Al ware het slechts dat wij hier één zoo degelijk concert konden aanbieden als dat, hetwelk ons gisteren avond geschonken werd. Er was in het geheele programma iets echt klassieks — iets dat men ook hier voor het eerst heeft beproefd en dat geslaagd is, zoo voortreffelijk — dat wij geen woorden genoeg hebben voor de keuze — en als in den derden hemel waren na de uitvoering. Als ik het programma hier laat volgen, zult gij het eerste mij toestemmen: en ten tweede moogt gij niet in twijfel trekken; niet omdat ik het u verzeker, want ik vermeet mij niet een bevoegd beoordeelaar in deze te zijn, maar omdat ook het gevoel bij den onbevoegdsten het onbevoegde vergoedt. Ik schrijf het programma over zoo als het werd uitgedeeld door de muzijk-afdeeling van den Cercle artistique, die werd bijgestaan door de liefhebbers en kunstenaars van de stad. Onder de kooren zongen, om u een denkbeeld te geven hoe hier de kunst wordt beoefend en ondersteund, de eerste dames van Antwerpen mede, waaronder mij een viertal dochters des gouverneurs der provincie, waarvan twee gehuwd, werden aangewezen. En dan trekt men in Holland den neus op om op een publieke uitvoering mede te werken! En dan meent men niet fatsoenlijk te zijn, als men zich op een orkest mede schaart aan de zijde van een artist! Komt ook gij hier, gij nuffige dames uit de residentie en andere steden — en leert van Antwerpens schoonen hoe de goddelijke muze des zangs moet worden vereerd! Komt ook gij hier, bekrompen ouders in Nederland, die meent dat het medezingen in een koor beneden de waardigheid is van een meisje of vrouw, en laat u genezen van uw vooroordeelen! Ziet hoe hier de handelsgeest den kunstzin niet uitdooft, maar aanblaast, hoe het gevoel voor het schoone alle hinderpalen overwint en hoe door vereende krachten het alleen mogelijk is uit te voeren wat hier gisteren ten gehoore werd gebragt. Reeds het zien der keurige toiletten van het koor deed mij veronderstellen dat hier de beau monde medehelpt tot bevordering van het schoone der wereld en dus dubbel schoon en groot is, en mijne meening werd bevestigd door allen wie ik vroeg, hoe toch die kooren even smaakvol gekleed waren als zij getuigden van een vastheid en kracht, van een ensemble, dat schier waanzinnig maakt. Maar ik beloofde u het programma. Ik zeg met Steven Langer in het drama van dien naam: hier is hetzelve.

1. Helden-symphonie. van Beethoven.
2. Achttiende Psalm: De hemelen vertellen Gods eer, van Marcello.
3. De eerste Walpurgisnacht, v. F. Mendelssohn Bartholdy.
4. Kersgezang: De engel zeide tot de herders; koor zonder begeleiding, van Roland de Latre.
5. Aria uit het huwelijk van Figaro, Giunze alfin, v. Mozart.
6. Concert voor de viool, van Beethoven.
7. Variatien van Rode.
8. Halleluja, uit het oratorium De Messias, van Händel.

De sopraan was de beroemde belgische zangeres Artot; de violist de heer Joachim, concert-directeur van den koning van Hanover; als baryton trad op de heer Valsoni, van den koninklijken schouwburg te Londen, en als tenor de heer Warnotz. Het orkest werd gedirigeerd door den heer Frans Callaert, den muziekdirecteur van den Cercle, terwijl 't orkest uit 115 leden bestond, de sopranen 80, de alten 72, de tenors 72 en de bassen 85 in getal waren. Men kon zich een beredeneerd programma aanschaffen, waarin men met de tekstwoorden ook een overzigt van het werk der kunstenaars, dat werd voorgedragen, aantrof. Ook dit kan niet genoeg ter navolging worden aanbevolen. — De uitvoering was zóó, dat men niets anders hoorde dan: voortreffelijk programma! voortreffelijke uitvoering! De geestdrift die mej. Artot en de heer Joachin te weeg bragten, laat zich even min beschrijven als de prachtige zaal, in wier midden het orkest was geplaatst, als de bewonderenswaardige, toonen en de allerbevalligste toiletten. Kransen en bloemen vielen den held en de heldin van den avond ten deel, en wij hebben de bloemkransen en ruikers in den letterlijken zin voor beide zien regenen, terwijl de eerste jonge dames der stad zich beijverden die den grooten kunstenaren aan te bieden, en het scheen dat er geen einde aan de huldeblijken komen zou, toen men ook, en met het volste regt, den heer Callaerts, den directeur, huldigde, door hem als met een zee van bloemen te overstelpen. Het kunstgenot, ons verschaft, regtvaardigde ten volle de onophoudelijke bravo's en het eindelooze handgeklap, waarin de dank der aanwezigen zich lucht gaf.

En na dit gehoorde mogt men zich nog een wijl in den Cercle vereenigen; in den geest was men op het concert; in de verbeelding ruischten nog die hemelsche klanken, door den violist hervoortgeroepen, en die de zangeres ons deed trillen tot in de ziel; zong men in gedachte nog mede met de koren, die het „caeli enarrant" hadden aangeheven, ook tot verheerlijking van den Schepper, die bron van alle goed, van alle kunst, tot wien alle kunst moet terugkeeren en door wien in zijne oneindige liefde alle kunst is geschonken aan den mensch, die gevoelt dat hij Hem alles te danken heeft wat leven stort in zijne ziel en schoonheidszin in zijn gemoed.

Laat mij dezen eindigen met u nog eene bijzonderheid mede te deelen, die ik uit eene echte bron heb: het feest in de Harmonie, ll. zondag gegeven, heeft 50,000 francs gekost. 't Is waar, de Harmonie is bemiddeld, heeft vele inkomsten en weinig uitgaven dan het onderhoud voor den tuin, die op schitterende wijze plaats heeft, en het betalen van de muziek, die onder directie staat van den heer Le Maire, wiens naam in Holland niet vreemd is, daar hij lang in den Haag heeft gewoond — Le Maire, de dorpsgenoot en speelkameraad van onzen Dunckler en even als hij in Limburg geboren. Toch bewijst de enorme som hoe veel zij over had om waardigheid bij te zetten aan een feest, voor altijd onvergetelijk aan allen die het voorregt hadden het bij te wonen, zoo als uw

S.

Buitenlandsche tijdingen.

Amerika.

Tijdingen uit New-York van 14 dezer, bij Reuters agentschap ontvangen, maken weder melding van eene nederlaag, door de troepen der unie geleden bij Springfield. De geconfedereerden hadden echter eene groote overmagt, zoo dat deze slag niet zoo vernederend is als die van Bull-Run. Intusschen schijnt het verlies ontzettend te zijn. Men noemt den bevelhebber generaal Lyon onder de gedooden, wier aantal in het geheel 800 aan de zijde der verslagenen zou bedragen.

Engeland.

Londen 22 augustus. De heer Roebuck, een lid van het parlement, die alhier, inzonderheid bij de geringere volksklassen, gezien is en gezag bezit, heeft woensdag te Sheffield, welke stad hij in het lagerhuis vertegenwoordigt, eene opmerkelijke rede over de buitenlandsche aangelegenheden gehouden. Hij herhaalde zijne dikwerf afgelegde verklaring, dat hij keizer Napoleons bedoelingen jegens Engeland niet vertrouwde, dewijl Z. M., zoo niet de slaaf, dan toch de dienaar van het fransche leger was. Verder zeide hij:

„Nu zal ik aan de geheele vergadering een geheim openbaren. Ik weet dat er eene overeenkomst tusschen den koning van Italie en den keizer der franschen bestaat, krachtens welke het eiland Sardinie het eigendom van Frankrijk moet worden zoodra Rome door de fransche troepen wordt ontruimd. Wat ik daar zeg, is een feit; ik zeg niet iets wat ik vermoed, maar wat ik stellig weet; en ik weet ook dat de uitvoering dier overeenkomst nooit door het engelsche volk zal worden gedoogd. Ons hangt tegenwoordig eene onheil zwangere wolk boven het hoofd en gevaar van oorlog bedreigt ons; maar gelukkig hebben wij een koen man aan het hoofd des bewinds, die bereid is om die vergrooting van Frankrijks grondgebied gewapenderhand te beletten.

„Wat ik zoo even van eene geheime overeenkomst heb gezegd, zal — ik herhaal het — binnen eenige maanden blijken waarheid te zijn. Zoo is het met de betrekking tusschen Engeland en Frankrijk gesteld; en zouden wij dan niet rondom ons dienen te zien, en ook elders middelen zoeken om te beletten dat de Middellandsche zee een fransch meer worde?

„Hoewel ik tegenspraak en allerlei verdenking te verwachten heb, zeg ik dat wij, naar bondgenooten rondziende, het oog op Oostenrijk dienen te vestigen. Door ondervinding en tegenspoed wijs geworden, tracht de keizer van Oostenrijk thans zijn rijk tot een constitutioneel land te maken; en hij heeft de staatsregeling, welke hij aan zijn land wilde geven, zoo veel mogelijk naar het voorbeeld der engelsche ingerigt.

„Ik kan niet gelooven dat de keizer van Oostenrijk, eenmaal beloofd hebbende zijn land constitutioneel te zullen regeren, zijn woord zal breken. Wij moeten gelooven dat hij, als een eerlijk en een verstandig man zijnde, zijn woord zal gestand doen."

The globe, het ministeriële avondblad spreekt over de redevoering van den heer Roebuck in het algemeen met goedkeuring, maar voegt daarbij, de waarde van hetgeen door hem betreffende het afstaan van Sardinie is gezegd, in het midden te willen laten.

The daily news daarentegen, hetwelk de liberale beginselen en het engelsch-fransche bondgenootschap voorstaat, spot met de denkbeelden van den heer Roebuck, en zegt hem geenszins als tolk der denkwijze van het engelsche volk te kunnen erkennen.

— Het proces van den baron de Vidil is gisteren in behandeling gekomen. De zoon van den beschuldigde is voor de groote jury verschenen, doch weigerde bepaald eenige getuigenis af te leggen, ten zij dat geen zijner mededeelingen tegen zijnen vader gebruikt zou worden. Zulk eene voorwaarde kon natuurlijk niet worden aangenomen, en de groote jury grondde ten laatste de acte van beschuldiging op de verklaring der andere getuigen. De acte van beschuldiging werd hem voorgelezen. Hij scheen zeer ongerust. Als vreemdeling kon hij kiezen òf een jury uit engelschen zamengesteld òf een jury uit engelschen en zijne landgenooten zamengesteld. Hij koos de eerstgenoemden. Na deze verklaring werd de Vidil naar de gevangenis terug gebragt.

— Het bevestigt zich, dat in Nieuw-Schotland goud in den bodem is gevonden in genoegzame hoeveelheid om de moeite der opdelving te kunnen beloonen. Zelfs wordt in sommige berigten gezegd, dat die britsche kolonie spoedig met de goudrijkste streken van Noord-Amerika zal kunnen wedijveren.

— De parijsche correspondent van The morning post zegt, dat de italiaansche regering besloten heeft, in al hare bezittingen, voorloopig met uitzondering der napelsche provincien, het paspoorten-stelsel af te schaffen.

— De heer Philip Edmund Wodehouse, thans gouverneur van Britsch Guyana, zal sir George Grey opvolgen, als gouverneur-generaal van de Kaapkolonie.

Duitschland.

Weenen 23 augustus. Heden is aan de beide huizen van den rijksraad eene mededeeling over de hongaarsche aangelegenheden gedaan. Daarin werd gezegd dat de hongaarsche landdag aan de regering groote moeijelijkheden veroorzaakt door te volharden bij den eisch tot handhaving der wetten van 1848, die op de regten van de overige volken der oostenrijksche monarchie inbreuk maken, vermits de eenheid dier monarchie als algemeen belang gevorderd wordt en als een onaantastbaar beginsel beschouwd moet worden. Voorts werd verklaard, dat de keizer het diploma van 20 october en de grondwet van 26 februarij zal bandhaven en de aan Hongarye reeds verleende concessien niet wil intrekken; dat, bij aldien Hongarye aan het algemeen parlement (den rijksraad) geen deel mogt willen nemen, de besluiten van den rijksraad des niettemin voor het geheele keizerrijk geldig zullen wezen, dat intusschen de keizer op den nieuw te verkiezen landdag vertrouwt, en dat door de regering bevelen gegeven zijn om de orde krachtdadig te handhaven en tevens om zachtmoedigheid aan gestrengheid te paren.

— Slechts na langdurige beraadslagingen schijnen de leden van het kabinet het eens te zijn geworden over de ontbinding van den landdag van Pesth en de min of meer plegtige bekendmaking, aan dien maatregel te geven.

— Den 22 dezer hebben de beide huizen van den hongaarschen landdag eene zitting gehouden, waarin het keizerlijke rescript is voorgelezen. Het is van den volgenden inhoud: „Daar de hongaarsche landdag aan de tot hem gerigte uitnoodigingen geen gehoor gegeven heeft, en wij van eenen landdag, die zijne hoogst gewigtige roeping in zoo moeijelijke tijden tot groot nadeel van alle belanghebbenden zoo erg miskent, dat hij verdere pogingen om tot overeenstemming te geraken kortaf voor nutteloos verklaart, dewijl aan volstrekt onaannemelijke vorderingen niet kon worden toegegeven, tot ons groot leedwezen geene verdere voor Hongaryes welzijn nuttige werkzaamheden kunnen verwachten, zoo vinden wij ons genoopt den tegenwoordigen landdag te ontbinden, ons voorbehoudende, zoo mogelijk binnen zes maanden, eenen nieuwen landdag bijeen te roepen."

Volgens een telegram uit Pesth zijn in de vergadering der Obergespäne twee rescripten overgelegd van de hofkanselarij te Weenen. Het eene is bestemd om de vergadering gerust te stellen ten opzigte van het voornemen van den keizer om zich opregtelijk aan de hongaarsche grondwet te blijven houden; in het tweede wordt de hoop uitgedrukt dat tot het tijdstip van de bijeenroeping van den nieuwen landdag de gemoederen rustig blijven, opdat verzoening mogelijk worde. De keizer verklaart overigens ten plegtigste, dat de hongaarsche kroonlanden niet bij het keizerrijk ingelijfd zullen worden, maar dat hij de in 1790 aan Hongarije verzekerde zelfstandigheid en onafhankelijkheid, strikt en opregt wil handhaven.

— Indien men aan berigten uit Weenen, in de Kölnische Zeitung voorkomende, geloof mag slaan, dan komt het geheele gerucht eener engelsch-oostenrijksche alliantie daarop neder, dat tusschen het kabinet van Weenen en dat van Londen onderhandelingen plaats hebben met betrekking tot de gebeurtenissen in Montenegro en de Herzegowina. Voorloopig zouden de concessien van Engeland zich bepalen tot de belofte, om in zekere gevallen een gedeelte van zijne vloot in de Middellandsche zee, naar de oostenrijksch-turksche kusten van de Adriatische zee te zenden en die in vereeniging met oostenrijksche en turksche schepen te bewaken. Bovendien zou graaf von Rechberg den wensch te kennen gegeven hebben, dat Engeland zich tegen eene eventuele militaire interventie van Oostenrijk in de Herzegowina niet zal verzetten, en die zelfs zal ondersteunen. Engeland heeft zich echter daartoe nog niet willen verbinden.

Frankrijk.

Parijs 24 augustus. Men verzekert dat prinses Clotilde, gemalin van prins Napoleon, zich in gezegende omstandigheden bevindt en eerlang van Amerika naar Frankrijk zal terug keeren, misschien nog voor den prins, die haar niet wil doen deelen in de vermoeijenissen aan zijne verdere togten door de Nieuwe wereld verbonden.

— De keizer komt heden te Parijs terug, zal morgen den ministerraad presideren en zich tegen het laatst der maand naar de Pyreneeën bij de keizerin begeven.

— Men heeft hier eerst gesproken van een voorgenomen huwelijk tusschen prinses Anna Murat en prins Oscar van Zweden, maar dit gerucht wordt gelogenstraft door de omstandigheid dat die vorst gehuwd is. Thans zegt men dat zijn oudste broeder, de hertog van Dalécarlie, in 1831 geboren, de bedoelde persoon zou zijn. Als die vereeniging mogt tot stand komen, dan zou de toenemende hartelijke verhouding tusschen het hof der Tuilerien en dat van Stockholm zeer verklaarbaar worden, even als de hoop van Zwedens koning op eene vereeniging der drie scandinavische koningrijken onder eenen scepter.

— Zoo wel onze regering als die van Oostenrijk moeten zich om nadere inlichtingen tot de engelsche regering gewend

hebben, met betrekking tot de belangrijke engelsche zeemagt die zich in de Golf van Napels bevindt en de gewapende tusschenkomst van de engelsche krijgsmagt in de binnenlandsche aangelegenheden van het koningrijk Italie. Immers onder den schijn van exercitien te gaan doen, moeten eenige honderde zeelieden bij Castellamare werkelijk geland zijn om die stad te bewaken als het garnizoen en de nationale garde de roovers nazat. Daarenboven zou de engelsche admiraal eene batterij getrokken geschut met toebehooren hebben afgestaan om het fort St. Edme te bewapenen.

Italie.

De regering heeft nu toch het ontslag van graaf Cantelli, als ad latus van generaal Cialdini voor de burgerlijke zaken te Napels, aangenomen en te zijner vervanging den heer Visone benoemd, intendant-generaal van Piasenza, die met deze betrekking blijft bekleed. Men komt daaruit tot de gevolgtrekking dat deze benoeming slechts voor korten tijd is geschied, en dit komt ook overeen met het gerucht dat de regering het systeem der stadhouderschappen in de zuidelijke provinciën wenscht af te schaffen. Dat systeem heeft te slechte vruchten gedragen in weerwil van den ijver en den vlijt der titularissen. De heer Ricasoli schijnt ook voor de opheffing te zijn, welke genoegzaam alleen door den heer Minghetti wordt bestreden, die nog wachten wilde om de ontwikkeling te voorkomen welke eene geheele centralisatie der zaken te Turyn welligt na zich sleept als zij voorafgaat aan de definitieve organisatie van het geheele binnenlandsch bestuur in het koningrijk.

— Den 15 dezer is te Caprera ontvangen een prachtig bewerkte degen, vergezeld van een adres van hulde en gelukwensching van italianen, die te Melbourne in Australie wonen en uit eigen beweging een en ander aan Garibaldi hebben doen geworden. De dappere generaal heeft er met eene toespraak op geantwoord, welke door de italiaansche bladen wordt medegedeeld, doch hem vermoedelijk weder ongelegenheid zal baren. Met onbeschrijfelijke bitterheid liet hij zich daarbij uit en klaagde „over de ontzettende vrees welke de ziel vervult van hen die Italie regeren, en over de hinderpalen welke lafaarden en zotten bij voortduring opwerken tusschen het beëedigd Italie en zijn pligt.”

Moge de bevrijder van Italie nu al veel lijden bij het zien der beproevingen waaronder zijn land nog zucht, toch zullen er weinigen zijn die goedkeuren dat hij zich zoo hevig uitlaat omtrent de mannen *die zich wijen aan de moeijelijke en* ondankbare taak om de eenheid van Italie op vaste grondslagen te vestigen, iets dat niet eensklaps met den sabel kan geschieden.

Overigens bevestigt het zich in geenen deele dat de generaal zich naar Napels zou begeven om de ophanden zijnde feesten bij te wonen.

— Volgens de Italia zal het engelsche eskader, dat in de napelsche wateren gestationeerd is, onmiddellijk versterkt worden. Het zal uit de volgende schepen bestaan: de Marlborough, van 131 stukken, London, van 91 stukken, Victor Emmanuel, insgelijks van 91 stukken (deze stoomboot begeeft zich vooreerst naar Genua), Queen, van 80 stukken, Doris, van 20 stukken, James Watt, van 90 stukken, en Exmouth insgelijks van 90 stukken. Laatstgenoemde bodem bevindt zich bij Castellamare.

Handelsberigten.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 26 augustus.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	63⅞
	dito Nationale dito	3	„	75⅞
	dito dito dito	4	„	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	133¾
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102½
	Certific. Hope & co.	4	„	75¾
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	94⅛
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			195½
	Leening 1860	4½	„	89¾
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	76¼
Spanje.	Obligatien	2	„	42¼
	dito binnenlandsch	3	„	47⅞
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	46½
	dito amsterdamsche	5	„	69¼
	dito nationale	5	„	55⅛
	dito 1847/1852	2½	„	—
	Bank actien	3	„	633
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	46½
	dito nieuwe	3	„	46
Grenada.	dito			14⅛
Venezuela.	dito	2½	„	17⅛
Illinois.	dito	7	„	86⅝
Mexico.	dito	3	„	21⅜

Londen 24 aug., ten 12 ure. Consols 92⅛.
Weenen 24 aug. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 67.70.
Parijs 24 aug. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 68,55

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 22 augustus.

Metalliek f 21,27½; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,85; Engelsche Russen f 11,85; Fransche f 55,87½; Belgische f 56,—; Pruissische f 34,87½; Spaansche piasters f 2,39½; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,87½; Russische in zilveren roebels f 33,—; Poolsche in fl. f 26,87½; Nationale metalliek f 29,10; Dollars f —,—.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 26 augustus.

Er werd heden weinig geveild; goede onberoofde noteert men f 25; nieuwe racine was tot f 19 te koop zonder liefhebbers.

Graanmarkten.

Amsterdam 26 augustus.

Tarwe en gerst prijshoudend.
Raapolie op zes weken f 42¾. Lijnolie op zes weken f 35

Rotterdam 26 augustus.

Tarwe was heden 10, erwten 50 en boekweit 30 cent hooger. Overigens onveranderd.

Axel 24 augustus.

Tarwe f 9,80 a f 10,50; Oude rogge f 6,35 a f 6,55; Nieuwe dito f 7,45, a f 7,70; Wintergerst f 6,05 a f 6,25; Haver f 4,20 a f 4,65; Paardeboonen f 7, a f 7,30; Boekweit f 7.— a f 7,30.

Middelburg 24 augustus.

Patentolie f 43. Raapolie f 41. Lijnolie f 37 per vat op zes weken.

Advertentien.

VIJF-EN-TWINTIGJARIGE ECHTVEREENIGING
van
M. MARCUSSE Jz. EN M. DE WAAL.
Camperland, 10 Augustus 1861.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter J. AUGUSTIJN, geb. ABRAHAMSE.
Middelburg, 25 Augustus 1861.

Voorspoedig bevallen van eene Dochter W. P. VAN DEN HOUTE WILLEMS — VAN BREDA.
Middelburg, 26 Augustus 1861.

Heden overleed alhier, na een veeljarig smartelijk doch geduldig lijden, in den ouderdom van bijna 72 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de WelEerwaarde Zeergeleerde Heer Dr. JOANNES AB UTRECHT DRESSELHUIS, in leven Emeritus-Predikant der Gemeente Wolphaartsdijk; Oud-Schoolopziener; Lid van onderscheidene geleerde Genootschappen; Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, enz. enz.
P. F. DE BACKER,
Wed. J. AB UTRECHT DRESSELHUIS.
Middelburg, 23 Augustus 1861.

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, tot mijne en mijner Kinderen droefheid, mijn geliefde Echtgenoot NICOLAAS DE TROIJE, in den ouderdom van 55 jaren. — Zij die den overledene van nabij gekend hebben, zullen beseffen hoe groot het verlies voor mij en mijne Kinderen is.
Middelburg, den 23 Augustus 1861.
Wed. C. J. DE TROIJE, geb. DE BRUYN.

Geregtelijke Aankondiging.

Bij Vonnis der Arrondissements Regtbank te Middelburg, den 10den April jl. bij verstek gewezen, op expeditie geregistreerd en behoorlijk beteekend, is tusschen JOHANNA JOSEPHA LOESBERG, Tapster, wonende te Vlissingen, en JAN VAN DER STAR, mede aldaar woonplaats hebbende, uitgesproken Scheiding van Tafel en Bed, met al de gevolgen aan zoodanige Scheiding verbonden.

Geschiedende hiervan bij deze aankondiging, ter voldoening aan de bepalingen der wet.

Voor uittreksel deugdelijk verklaard door mij ondergeteekende Procureur, die voor de Eischeres is werkzaam.
(Ten deze wordt kosteloos geprocedeerd.)
P. REKKER.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 11 September 1861, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door Kerkvoogden en Notabelen der Hervormde Gemeente te **Kleverskerke**, in de Dorpsherberg aldaar, worden aanbesteed:

Het sloopen van de Oude Kerk en het bouwen van eene Nieuwe Kerk, benevens het uitvoeren van vernieuwingen en herstellingen aan de Pastorij te Kleverskerke.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek en de Teekeningen zullen ter inzage liggen in de Dorpsherberg te Kleverskerke.

Op Vrijdag den 6 September 1861, van des voormiddags ten 10 ure tot des namiddags ten 3 ure, zal aanwijzing in loco worden gedaan, voorts zijn nadere informatien te bekomen bij den President-Kerkvoogd P. VAN VLAANDEREN, te Kleverskerke, en bij den Opzigter van den Waterstaat J. BOURDREZ, te Middelburg.

Kleverskerke, 26 Augustus 1861.
Kerkvoogden voornoemd,
P. VAN VLAANDEREN, President.
A. DINGEMANSE, Secretaris.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, op Vrijdag den 30 Augustus 1861, des avonds ten 7 ure, op de Bovenzaal der Societeit DE VERGENOEGING, te Middelburg:

1. van een **HUIS, ERF en TUIN**, staande en gelegen binnen Middelburg, op de Vlasmarkt, gemerkt wijk L no. 22.
2. van een **PAKHUIS en ERF**, aldaar in de Penninghoek, vroeger deel makende van het boven vermeld Perceel.
3. van een **HUIS en ERF**, aldaar op de Vlasmarkt, gemerkt wijk L no. 23.

Welke Perceelen eerst ieder afzonderlijk en daarna gezamenlijk in veiling zullen worden gebragt.

4. van een **KOETSHUIS met STALLING en ERF**, aldaar op den Molenberg, gemerkt wijk K no. 90.

Zullende de omschreven Gebouwen daags vóór en op den dag der Verkooping kunnen bezigtigd worden, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 4 ure, op vertoon eener Toegangkaart, te bekomen tegen betaling van 25 cent, ten voordeele der Vereeniging tot het bezoeken der Armen alhier, ten Kantore van bovengenoemden Notaris. — En

5. van een **PAKHUIS en ERF**, mede staande en gelegen binnen Middelburg, op den Molenberg, gemerkt wijk K no. 92. Te bezigtigen op den dag der Verkooping, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure.

Alles breeder bij daarvan uitgezette Aanplakbiljetten omschreven, terwijl nadere inlichtingen bij bovengenoemden Notaris verkrijgbaar zijn.

VERKOOPING VAN TIENDEN.

De Erven van wijlen den Hoog-Welgeboren Heer F. C. BARON MULERT zullen, bij Publieke Veiling, te **GOES**, op Woensdag den 4 September 1861, 's morgens 10 ure, in het Logement DE KOORNBEURS, presenteren te verkoopen:

EEN ONVERDEELD DERDE PART
in de volgende
ACHT BLOKKEN KOORN- EN SMALTIENDEN,
in de Gemeente **Cortgene**, Eiland **Noordbeveland**; welk **1/3** bij de Publieke Verpachtingen over 1847-1861 gemiddeld jaarlijks heeft gerendeerd, *zonder* de 10 pCt., te weten: in den

2den	Blok,	FREDRIKS	POLDER,	ƒ 75,33.
2den	„	ANNA	„	„ 75,69.
3den	„	ANNA	„	„ 74,81.
2den	„	WILLEM ADRIAAN	„	„ 65,71.
3den	„	„	„	„ 54,92.
4den	„	„	„	„ 71,—.
5den	„	„	„	„ 66,—.
6den	„	„	„	„ 59,30.

De onkosten zullen zijn 12½ pCt. over de koopsom.

De baten komen voor den Kooper over 1862.

Betaling der koopsom zes weken na toewijzing. Die voor een ander koopt moet volmagt overleggen.

NB. Bij de voorloopige annonce was, abusievelijk, de *bruto* opbrengst opgegeven.
De Notaris,
J. W. VADER.

VAN HAM & WIENER.

Wegens vertimmering OPRUIMING van **Manufacturen** en diverse artikelen, beneden Fabrieksprijzen.

TE KOOP ongeveer 20 Wagens **EIKEN MOT**, voor ƒ 4,75 per Wagen van 3 Ellen. Te bevragen bij A. MONJÉ te Vlissingen.

CONFRÉRIE VAN SINT SEBASTIAAN.

CONCERT in den Hove **de Edele Handboog**, *tot sluiting der Zomerconcerten, uit te voeren door het* Harmoniegezelschap APOLLO, Donderdag den 29 Augustus 1861, 's avonds ten HALF ZEVEN URE.

Behalve voor de uitgenoodigden, alléén toegankelijk voor geïntroduceerde Vreemdelingen.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in Augustus — September.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Dingsdag	27	's morg.	6 ure.	Dingsdag	27	's morg.	10,30
Donderdag	29	„	6	Woensdag	28	„	10,30
Vrijdag	30	„	6	Vrijdag	30	's midd.	12 ure.
Zaturdag	31	„	7	Zaturdag	31	[illegible]	[illegible]
Zondag	1	„	8	Zondag	1	's morg.	[illegible]
Maandag	2	„	9	Maandag	2	[illegible]	[illegible]
Dingsdag	3	„	10	Dingsdag	3	„	7
Donderdag	5	„	11	Woensdag	4	„	7
Vrijdag	6	„	11,30	Vrijdag	6	„	8,30
Zaturdag	7	's midd.	12	Zaturdag	7	„	[illegible]
Zondag	8	's morg.	6	Zondag	8	„	9,45
Maandag	9	„	6	Maandag	9	„	10,30

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.